

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
AKVILĖ STONKUVIENĖ
ATSAKINGA UŽ KORUPCIJOS PREVENCIJĄ IR KONTROLĘ

**IŠVADOS DĖL RESPUBLIKINIO VACLOVO INTO AKMENŲ MUZIEJAUS
VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO NUSTATYMO**

2021 m. spalio 19 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 4 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr.1601, (toliau – Tvarkos aprašas) 7 punktu, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, (toliau – Rekomendacijos) buvo atlikta Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus (toliau – Muziejus) veiklos sričių analizė, siekiant nustatyti, ar yra tokių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas pradėtas: 2021 m. spalio 1 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas baigtas: 2021 m. spalio 14 d.

Analizuotas laikotarpis 2020 m. III ketv. – 2021 m. III ketv.

**KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS IR VERTINIMAS
EKSPONATŲ ĮSIGIJIMAS**

Pasirinkimą įvertinti korupcijos požiūriu eksponatų įsigijimą lėmė aplinkybė, kad korupcijos rizikos valdymo aspektu Respublikiniame Vaclovo Into akmenų muziejuje ši sritis niekada nebuvo analizuota, o yra labai svarbi Muziejuje. Atliekant vertinimą eksponatų įsigijimo srityje nustatyta, kad nebuvo parengto Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašo, kuris reikalingas, nustatyti ir apibrėžti, kokia tvarka Muziejus gali įsigyti eksponatus arba juos priimti, jei eksponatai yra dovanojama. Kol šis dokumentas nebuvo sukurtas, tol korupcijos rizikos atsiradimo veiksniai negalėjo būti pašalinti ir tikimybė atsirasti korupcijos pažeidimams buvo padidėjusi. Siekiant pašalinti korupcijos rizikos veiksnius, Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašas sukurtas. (įsakymas 2021 m. birželio 4 d. Nr. 17).

Pažymėtina, kad eksponatų įsigijimo sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar valstybės ir savivaldybės įstaigos veiklos sritis

priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė: atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės naudojantis eksponatų įsigijimu įvertinimas atliktas, siekiant nustatyti galimą riziką Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus darbuotojams piktnaudžiauti įsigyjant eksponatus, sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, įvertinti teisinį reglamentavimą, užtikrinantį efektyvų ir racionalų Muziejaus turto valdymą ir naudojimąsi juo.

Vertinimas atliktas analizuojant eksponatų įsigijimą reglamentuojančius teisės aktus, Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus nuostatus, rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukciją. Taip pat vertinta, ar minėtuose dokumentuose įtvirtinta pakankama eksponatų įsigijimo kontrolė, siekiant nustatyti, ar esamas reguliavimas yra tinkamas.

Atliekant vertinimą analizuoti teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas;
2. Muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcija;
3. Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus nuostatai;
4. Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) Muziejų etikos kodeksas;
5. Muziejaus eksponatų saugojimo sistema;
6. Muziejaus ekspozicinių salių, saugyklų spaudų ir plombų apskaitos tvarkos aprašas;
7. Muziejaus eksponatų skolinimo nuostatos, tvarka ir skolinimo sąlygos;
8. Autorinė sutartis dėl kūrinių panaudojimo;
9. Muziejaus rinkinių komisijos darbo reglamentas.

Vertinimo metu nustatyta:

Dėl teisinio reglamentavimo.

Išnagrinėjus Muziejuje naudojamus teisės aktus, nustatyta, kad tikrinimo 2021 m. 05 mėn. 05 d. Muziejus neturėjo parengto Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašo, bet 2021 m. 06 mėn. 04 d. Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašas parengtas. Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašas (įsakymas 2021 m. birželio 4 d. Nr. 17) nustato naujų muziejaus eksponatų įsigijimo dovanojimo būdu, pirkimo būdu, ekspedicijų metu surinktų eksponatų tvarką. Šis dokumentas pažymi, kad už eksponatų pirkimą atsakingi asmenys – vyr. fondų saugotojas ir rinkinių saugotojas. Eksponatų įvertinimą ir tinkamumą Muziejui atlieka Rinkinių komisija. Rinkinių komisija tariasi ir sprendžia, kokių eksponatų trūksta muziejaus fondams, atkreipdama dėmesį į muziejaus paskirtį ir išsikeltus tikslus.

Vadovaudamasis rinkinių komisijos protokolu vyr. fondų saugotojas, rinkinių saugotojas ieško reikalingo eksponato. Radus jį vykdomas pirkimo procesas surašant eksponatų pirkimo aktą (sutartį). Rinkinių komisijos protokolas ir eksponatų pirkimo aktas pateikiamas muziejaus vyr. specialistui (finansininkui). Ši tvarka bei nurodyti konkretūs asmenys pašalina korupcijos atsiradimo tikimybę. Pažymėtina, kad per analizuojamą laikotarpį veiklos patikrinimų ir galimų tarnybinių nusižengimų, susijusių su galimai neteisėtu eksponatų pirkimu ar įsigijimu (dovanojimu), Muziejuje *nebuvo*.

Muziejuje taip pat *nebuvo* užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

Išvados

Vertinimo metu buvo nustatyta, kad Muziejuje nėra Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašo, bet šis korupcijos rizikos veiksnys pašalintas, nes Muziejaus muziejinių vertybių priėmimo tvarkos aprašas (įsakymas 2021 m. birželio 4 d. Nr. 17) patvirtintas.

Vyr. specialistė

Akvilė Stonkuvienė